



FONDAT  
27 mai 1992  
Nr. 13 (540)  
9 iulie 2011  
Prețul 2 lei

Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!

# Oastea Moldovei

PUBlicație EDITATĂ DE MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

oasteamoldovei@army.md

## 85 de locotenenți pentru țară



Citiți pag.3

BRIEF



Pag. 4

**Recruții dispută  
cupa la jocurile  
militar-sportive**  
„Pe meleagurile  
natale”

Armata își suplinește  
rezerva de personal

După o lună și jumătate de pregătire în poligonul de la Cahul, cei cincisprezece tineri preconizați pentru încadrarea în serviciul militar pe contract în Armata Națională și-au primit certificatele de absolvire a Cursului de instruire a efectivului din rezervă.

Pag. 4



Pag. 7

**Pagini de istorie**

O enciclopedie  
veche despre  
marele voievod

Realitatea istorică a personalității lui Ștefan cel Mare, figură aureolată de legende, descinde atât din documente, hrisoave, cronici și cântece populare, cât și din amintirea a contemporanilor marelui voievod Ștefan cel Mare, gloriosul domn și stăpîn al Moldovei, prin vitejia și înțelepciunea sa, prin măiestria militară și marea-i dragoste pentru poporul său, a ajuns să fie admirat încă din viață. Admirat de prieteni și respectat de dușmani.

„Scutul Păcii” –  
pasul spre misiuni  
internaționale

Pag. 5

**Abonați-vă la “Oastea Moldovei”! Indice de abonare: 76946**





## LA SOCI S-A DESFĂȘURAT REUNIUNEA MINIȘTRILOR APĂRĂRII CSI

Ministrul Apărării Vitalie Marinuța a participat în calitate de observator, la reuniunea Consiliului Miniștrilor Apărării ai țărilor membre ale Comunității Statelor Independente (CSI), care s-a desfășurat în perioada 6-7 iulie curent, în orașul Soci, Federația Rusă.

În cadrul reuniunii miniștrii apărării din 11 state CSI au examinat peste 20 de probleme, care vizează colaborarea dintre instituțiile militare în diferite domenii – militar, științific, sportiv, cultural, educațional, etc. În rezultatul discuțiilor participanții la reuniune au semnat un șir de documente, care presupun implementarea unor proiecte comune. Republica Moldova nu a semnat nici un document adoptat de Consiliul Miniștrilor Apărării CSI, deoarece nu participă la sistemul colectiv de apărare, existent în cadrul Comunității Statelor Independente.

În timpul aflării sale la Soci, Vitalie Marinuța a purtat discuții privind cola-

borarea bilaterală cu omologii săi din Ucraina, Tadjikistan, Armenia alte state. În cadrul discuțiilor cu ministrul Apărării al Ucrainei, Myhailo Ejel, au fost abordate problemele colaborării în domeniul tehnico-militar dintre două armate, precum și posibilitatea realizării unor proiecte comune privind schimbul de experiență în domeniul pregătirii forțelor de menținere a păcii, instruirii efectivului implicat în misiuni umanitare sau pacificatoare, etc.

Interlocutorii au convenit ca specialiștii celor două ministere să elaboreze și să propună spre realizare un șir de măsuri, care vor fi incluse în planul bilateral de colaborare dintre ministerele apărării ale Moldovei și Ucrainei pentru anul 2012.

În cadrul reuniunii, Consiliul Miniștrilor Apărării CSI a decis că următorul summit al conducătorilor departamentelor militare din Comunitatea Statelor Independente se va întruni la finele anului 2011 în Kazahstan.



## DIALOG MOLDO-AMERICAN LA CHIȘINĂU

Șeful Marelui Stat Major, comandantul Armatei Naționale, generalul de brigadă Iurie Dominic, a avut o întrevedere de lucru cu locțiitorul șefului Direcției J5 Planificare, politici și strategii a Comandamentului European SUA, contraamiralul Mark C. Montgomery, aflat în vizită de familiarizare în țara noastră.

În cadrul discuțiilor au fost abordate subiecte referitoare la stadiul actual al cooperării dintre Comandamentul Central al SUA și

Republica Moldova, reforma Armatei Naționale, precum și alte teme de interes comun.

Agenda oficialului american în Republica Moldova cuprinde, de asemenea, o vizită la Batalionul cu Destinație Specială „Fulger”, unde va asista la antrenamente și exerciții specifice unității.

Contraamiralul Mark C. Montgomery deține funcția de locțiitor șef al Direcției J5 Planificare, politici și strategii a Comandamentului European al SUA, din august 2010.

## 30 CEI MAI BUNI OSTAȘI AU FOST DECORAȚI PENTRU MERITE

Cei mai demni militari ai Armatei Naționale au fost menționați cu diplome, scrisori de mulțumire, distincții și grade militare. Toate aceste mențiuni au fost acordate militarilor fruntași din garnizoana Chișinău, care au încheiat stagiul militar în Armata Națională în decurs de 12 luni.

30 dintre cei mai disciplinați și exemplari militari în termen au fost trecuți în rezervă în acorduri de fanfară militară. Conducerea Armatei Naționale a oferit cu acest prilej insigna „Militar Eminent”, grade militare și mențiuni în cadrul unui eveniment la care au asistat și părinții militarilor trecuți în rezervă.

Generalul de brigadă Iurie Dominic, șeful Marelui Stat Major al Armatei Naționale, comandantul Armatei Naționale, a declarat că militarii care și-au îndeplinit conștiincios obligațiunile în decursul stagiului militar merită să fie apreciați la justa valoare.

„Vă adresez felicitări cordiale pentru serviciul militar îndeplinit impecabil pe parcursul celor 12 luni în Armata Națională. V-ați făcut datoria de militari onest și cu devotament și vă exprim recunoștința pentru felul exemplar în care ați însușit arta militară”, a accentuat generalul Dominic, care a adresat felicitări



și părinților prezenți la ceremonia de înmînare a distincțiilor.

„Cei care ați purtat ținuta militară ați devenit mult mai ordonați și responsabili, iar acest fapt o să vă fie de un real folos în viață. Din numele conducerii Armatei Naționale, mulțumesc conducătorilor de toate nivelurile care și-au conjugat eforturile în vederea instruirii și educării militarilor”, a specificat Dominic.

Trecerea în rezervă a militarilor care

au îndeplinit stagiul militar în Armata Națională se desfășoară în paralel cu încorporarea de primăvară în Forțele Armate. Încorporarea a demarat oficial la 26 aprilie și se va încheia la 30 iulie. În perioada de referință, în Armata Națională vor fi încorporați 1125 de tineri.

În luna mai 2011, alți 50 de militari în termen din garnizoana Chișinău au fost menționați pentru merite în serviciu în prezența părinților și a efectivului.

## STUDENȚII MILITARI DIN MOLDOVA ȘI SUA REALIZEAZĂ DOUĂ PROIECTE SOCIALE

Ministrul apărării Vitalie Marinuța a avut o întrevedere cu un grup de cadeți din armata Statelor Unite ale Americii.

Cei zece cadeți au fost detașați în Republica Moldova, în perioada 27 iunie-16 iulie, de Comandamentul de Pregătire a Corpului Ofițerilor în rezervă armatei SUA.

În cadrul dialogului, ministrul apărării Marinuța a menționat că: „Vizita cadetilor americani în Republica Moldova și familiarizarea cu activitatea Academiei Militare „Alexandru cel Bun” în special și cu unitățile militare din cadrul armatei, va contribui la dezvoltarea re-

lațiilor bilaterale moldo-americane. Veți avea posibilitatea să împărtășiți experiența pe care o aveți în domeniu cu camarazii voștri din Republica Moldova, să vă faceți prieteni, pentru că studenții și militarii noștri sînt întotdeauna deschiși spre colaborare”. Deși nivelul de pregătire a militarilor noștri nu este la fel de înalt ca cel al militarilor din SUA, totuși dorința și interesul față de arta militară și alte aspecte din domeniul apărării este la același nivel” a opinat Marinuța.

La rîndul său, maiorul Jeremiah Naylor, superiorul grupului, a adăugat că familiarizarea cadetilor americani cu specificul procesului de activitate a

unităților militare, schimbul de experiență în domeniul militar, informarea cu procesul de studii și condițiile de trai ale studenților și militarilor moldoveni va fi utilă pentru experiența noastră și va constitui obiectivul vizitei.

Pe timpul aflării cadetilor americani în țara noastră, aceștia în comun cu studenții Academiei Militare vor realiza un proiect umanitar de asistență în vederea instalării și amenajării unui teren de joacă pentru copiii militarilor din Regimentul de Rachete Antiaeriene „Dimitrie Cantemir”, din Dănceni, și reparația sediului școlii internat din orașul Ialoveni.

## CSCA-RAPID ÎN NOUL SEZON FOTBALISTIC

Clubul Central Sportiv al Armatei a încheiat un acord de colaborare cu Clubul de fotbal Rapid privind evoluarea în Campionatul Moldovei la fotbal cu două echipe, avînd următoarele denumiri: CSCA-Rapid - în Divizia Națională și CSCA-Rapid-2 - în Divizia A.

Antrenor principal al CSCA-Rapid a fost numit Serghei Secu. În prezent echipa CSCA-Rapid se află în cel de-al doilea ciclu de pregătire către noul sezon. Acesta presupune un cantonament în or. Maribor, Slovenia, care se va finaliza pe data de 19 iulie.

În cadrul echipei CSCA-Rapid se află în probe 8 fotbaliști, dintre care 3 sînt din România.

În cadrul cantonamentului sînt preconizate cîteva meciuri amicale cu echipele „Steaua” (București, România), FC „Rudar” (Velenje, Slovenia), FC „Celje” (Slovenia).



### Concurs

## Concurs “Independența în imagini” la Scutul Patriei

Ai o fotografie ce-ar putea semnifica Independența Republicii Moldova? Atunci participă la concursul radiofonic “Independența în imagini”, lansat în cadrul emisiunii radio Scutul Patriei. Selectează o poză din albumul personal, care după părerea ta ar avea o tangență cu Independența țării noastre și expediază-o la următoarea adresă: or. Chișinău, str. Hîncești 84, Centrul mass-media militară, pentru emisiunea radio Scutul

Patriei. Câștigătorii din mediul civil se vor alege cu invitații la o expoziție a figurilor din ceară, iar militarii în termen vor câștiga concedii la baștină.

**“Independența în imagini” – concursul fotografiilor care fac istorie.**



Pentru Onoare! Pentru Patrie!  
Pentru Tricolor!

## Oastea Moldovei

**Centrul mass-media militară**  
Șef Centrul mass-media militară –  
redactor-șef  
locotenent-colonel Ion VULPE  
tel. 252-252

**Echipa redacțională:**  
locotenent major Inga MIHAILOVA  
plutonier adjutant Vitalie IOVU  
Ecaterina RUSSU  
Larisa TÎBULEAC  
Dmitrii VOSIMERIC  
oasteamoldovei@army.md  
tel. 252-045, 252-047

**Secția TV/Radio:**  
maior Sergiu LECA  
locotenent major Denis ROTARU  
locotenent Pavel MAFTEI  
sergent inferior Laurențiu-Vlad GROSSU  
Liuba POITAN  
ladatorie@army.md  
scutulpatriei@army.md  
tel. 252-019

**Secția internet:**  
maior Viorel GLAVA  
Diana MOISA  
tel. 252-021

Centrul mass-media militară  
or. Chișinău, șoseaua Hîncești, 84

Materialele publicate de „OASTEA MOLDOVEI”  
reflectă opinia autorilor care s-ar putea  
să nu exprime poziția redacției.  
Reluările din „OASTEA MOLDOVEI”  
trebuie să conțină trimiterile la sursă.

Tipărit la „Prag-3”, Tiraj 2100. Comanda 1342



**Piața Marii Adunări Naționale a dat startul carierei de ofițer pentru 85 de absolvenți ai Academiei Militare „Alexandru cel Bun”**

# 85 de locotenenți pentru țară



Academia Militară a Forțelor Armate a înscris o nouă pagină în istoria sa – promoția a 16-a de locotenenți. 85 de studenți din cadrul Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” au primit diploma de absolvire și gradul militar primar al corpului de ofițeri „locotenent” în cadrul ceremoniei de absolvire organizată în Piața Marii Adunări Naționale. Prezent la eveniment, Marian Lupu, președintele interimar al Republicii Moldova, Comandant Suprem al Forțelor Armate, a înmînat insigna „Militar eminent” celor mai buni absolvenți.

fiecărui om, indiferent în ce instituție își face studiile. „Sînt mîndru că port uniforma militară, dar cel mai mult îmi place că stau strajă la hotarele țării. Cei patru ani de studii la Academia Militară m-au format ca personalitate, m-au învățat ce înseamnă spiritul de echipă. Armata Națională este un pilon al statalității și integrității Republicii Moldova. Făcînd parte din această structură, contribui și eu la păstrarea acestor valori. În unitatea unde voi fi repartizat voi încerca să dăruiesc cunoștințele mele, acumulate în cadrul academiei, tinerilor soldați care vor dori să participe și ei la aceste procese”, afirmă locotenent Alexandru Revuțchi, absolvent al Academiei Militare.

De la admitere și pînă la absolvire, studenții petrec la catedra tehnică militară aproximativ 1200 de ore academice, iar în final aceștia mai obțin și o specialitate civilă, cea de inginer licențiat în exploatarea transportului auto, meserie cotate înalt pe piața muncii. Plini de emoție, la final, cei mai tineri ofițeri ai Armatei Naționale își fac deja planuri pentru carieră. Acum cînd examenele și grijile au rămas în urmă, absolvenții își împărtășesc nostalgice amintirile, dar fac și unele concluzii.

Împreună cu ei au împărtășit emoțiile de bucurie familiile și persoanele dragi. „Sînt foarte fericită să-mi văd astăzi nepotul, după patru ani de studii, cu diploma în mînă și serviciul asigurat. Comparativ cu semenii lor, cred că au un avantaj față de cei care absolvesc o instituție civilă”, a zis Ana



Strungaru, mătușa unuia dintre absolvenți.

Conform colonelului Mihail Bucliș, comandant-rector al Academiei Militare „Alexandru cel Bun”, instituția care

o conduce pune accent pe implementarea formelor și metodelor avansate de instruire, evaluare obiectivă, instruire integrată, forme interactive, situații de problemă, probleme tactice, exerciții practice în unitățile militare, toate acestea fiind asigurate printr-o bază tehnico-materială bună, săli amenajate, laboratoare, săli sportive, bibliotecă electronică de specialitate etc.

Această instituție a primit statutul de academie la 1 noiembrie 2010, după o lungă istorie, începînd cu anul 1992, cînd a fost creat Liceul Militar cu același nume. Ulterior, acesta a fost transformat în colegiu și apoi în Institut Militar. Academia „Alexandru cel Bun” este unica instituție militară de învățămînt din Republica Moldova. Ea este parte componentă a Consorțiului Parteneriatului pentru Pace al Academiei Militare și Institutelor de Securitate. Din anul 1992 pînă în prezent Academia Militară a pregătit pentru componentele Forțelor Armate peste 1300 de ofițeri la cinci specialități - infanterie, artilerie, transmisiuni, carabinieri și grăniceri.

*Locotenent Pavel MAFTEI*

„Este evident că la moment corpul de ofițeri al Forțelor Armate trebuie să fie gata să participe în cel mai activ mod la modernizarea țării, în perspectiva integrării europene, iar cunoștințele pe care le dețin să corespundă exigențelor tot mai avansate ale domeniilor în care activează”, a specificat dumealui. În opinia șefului statului, absolvenții de astăzi vor determina viitorul Forțelor Armate și vor implementa cele mai bune practici existente în domeniul artei militare. „Vreau să remarc că profesionalismul și imaginea impecabilă vor influența direct asupra realizării cu succes a planurilor de transformare și reformare a tuturor componentelor Forțelor Armate și de creare a unor structuri viabile și capabile să îndeplinească misiunile conform cerințelor ce se impun”, a accentuat Marian Lupu.

În același context, ministrul Apărării Vitalie Marinuța a specificat că formarea viitorilor ofițeri este bazată pe o pregătire profesională de înaltă calitate, dezvoltarea calităților morale superioare, stabilitate, rezistență fizică și tărie de caracter. „Sînt bucuros că a fost acceptată propunerea de a desfășura ceremonia de absolvire a locotenenților în Piața Marii Adunări Naționale, loc de unde țara noastră a pornit și consider că acest lucru este o onoare pentru tinerii locotenenți. Ei nu trebuie să se teamă de obstacole în viață, pentru că au cunoștințe teoretice și practice foarte bune”, a precizat Vitalie Marinuța.

Din cei 85 de absolvenți prezenți în Piața Marii Adunări Naționale, 19 ofițeri sînt absolvenții facultății infanterie, 9 – artilerie, 19 – transmisiuni, 15 – grăniceri și 23 – carabinieri.

La sfîrșitul examenelor de licență, absolvenții au fost repartizați în funcții ținîndu-se cont de mai multe criterii, precum reușita academică pe parcursul celor 4 ani de studii, media la examenele de licență și disciplina militară. Cea mai mare parte a tinerilor locotenenți susțin că anii de studenție sînt cei mai frumoși din viața







## Armata își suplinește rezerva de personal

După o lună și jumătate de pregătire în poligonul de la Cahul, cei cincisprezece tineri preconizați pentru încadrarea în serviciul militar pe contract în Armata Națională și-au primit certificatele de absolvire a Cursului de instruire a efectivului din rezervă.

Cursul de instruire a efectivului din rezervă a demarat la 4 mai și s-a încheiat la 24 iunie. Acesta a fost structurat în 5 module. Primul modul a inclus testarea inițială a cursanților; al doilea a durat 2 săptămâni și a încadrat însușirea regulamentelor militare, pregătirea tactică și instrucția focului; cel de-al treilea a cuprins pregătirea efectivului pentru îndeplinirea stagiului în unitățile militare ale Armatei Naționale; al patrulea a inclus stagiul în trupe; iar ultimul modul - evaluarea finală. „Cursul este foarte eficient și mai ales important pentru cei care aspiră la serviciul militar pe contract, oferind o pregătire inițială temeinică în arta militară”, zice locotenentul major Vladimir Covalenco, superiorul cursului.

Chiar dacă pentru mulți dintre tineri viața militară a reprezentat o noutate, aceștia au reușit să treacă cu ușurință peste perioada de acomodare. Unsprezece din cei 15 cursanți au fost de sex feminin. Și pe toate 11 le-am găsit înarmate cu curaj și ambiție în cea din urmă probă din etapa finală a cursului – instrucția trageri. Îmbrăcate în haină militară și bocanci în arșița din poligon, acestea așteptau cuminti să le vină rândul la tragerile din pistolul TT. Le-am urmărit cum au ocupat poziția pentru trageri și priveau concentrate ținta din adâncul poligonului. Rezultatele au fost pe măsura lecțiilor învățate și instrucțiilor care se fac înaintea începerii seriei de trageri – bune! În mare parte, rezultatele se datorează muncii de calitate a plutonierului major Aliona Bezman, instructorul fetelor pe parcursul celor 8 săptămâni de instruire. „Știam din primele zile că fetele se vor descurca, pentru că niciuna nu s-a dat bătută. Începutul a fost mai greu. Prima zi în bocanci, în uniformă, în cazarmă, primele alergări pe distanța pe 1000 m. Este dificil pentru cei care fac aceste lucruri pentru prima dată. Dar, în scurt timp, absolut toate 11 au reușit să intre și să trăiască în ritm cazon”, zice plutonierul major Bezman, medaliată într-o serie de competiții naționale și internaționale.

„Pot să zic că mi-a fost simplu să mă acomodez cu rigo-



riale cazone, probabil din motivul că sînt o fire căreia-i place riscul”, zice Vera Popa. Adică, cursant Vera Popa, adaugă din sa după o pauză de câteva secunde și mă privește cu calmul, zîmbetul și înțelegerea specifice unei ... profesoare. Vera a absolvit filologia, dar aspiră la o funcție în Armata Națională. „Instituția militară îți oferă un loc de muncă sigur și un salariu mai mare decât cel al unui profesor. Nu am stat prea mult pe gînduri atunci cînd mi s-a oferit o slujbă în Armata Națională.

Sper să susțin toate testele și aștept ziua în care voi depune jurămîntul militar”, zice cursantul Vera Popa.

La ceremonia de absolvire a cursului de instruire a efectivului din rezervă a fost prezent colonelul Igor Gadîrcă, locțiitor comandant Marele Stat Major al Armatei Naționale, care a felicitat tinerii și le-a urat baftă în serviciul militar în unitățile în care au primit repartitie. „Armata Națională are nevoie de cadre tinere și competente care să continue procesul de reformare militară. Dumneavoastră ați demonstrat că sînteți pregătiți pentru serviciul militar, de aceea, vă doresc baftă și multă abnegație”, zice colonelul Gadîrcă.

Locotenent major  
Inga MIHAILOVA



## Recruții dispută cupa la jocurile militar-sportive „Pe meleagurile natale”

Exercițiile militar-sportive „Pe meleagurile natale” revin în agenda activităților educativ-militare din țară. Ediția din acest an a reunit echipe din toate raioanele republicii.



Faza întâia a jocurilor, cea raională, a debutat în luna mai și a durat pînă în iunie. Faza a doua a reunit în competiții echipele cîștigătoare la nordul, sudul și centrul Moldovei. Din loturile sportive au făcut parte 11 tineri și doi superiori gata să se întrecă pe parcursul a 2 zile și în același timp să guste din viața cazonă. La poligonul Brigăzii „Dacia” s-a disputat cupa între echipele centrelor militare teritoriale Cahul, Taraclia și Unitatea Teritorială Autonomă Găgăuzia. La centrul de instruire din Bălți au intrat în competiții echipele centrelor militare Orhei, Bălți, Soroca și Edineț. Iar la poligonul Bulboacă se întîlnesc echipele din raioanele din centrul țării - Chișinău, Ungheni, Strășeni, Căușeni, Hîncești. Elevii au fost înscriși la 9 probe de concurs: alergări pe distanțele 100m și 1000m, tracțiuni în brațe la bara fixă, aruncarea grenadei de mînă la distanță, ridicarea halterei, trageri din pușca pneumatică, tragerea otgonului, ștafeta militară, instrucția de front în componența plutoanelor, trecerea plutoanelor cu cîntec și pas de defilare, victorina cu întrebări despre tradițiile și istoria armatei Moldovei și la concursul „Anti-teror”.

Pentru toate probele s-a stabilit un clasament pe echipe și unul individual. Ocupanții podiumului la sudul republicii este lotul Centrului militar-teritorial Cahul, care a depășit echipele din Taraclia și Unitatea Teritorială Autonomă Găgăuzia. La proba 100 m, primul loc la individual a fost ocupat de Nicolai Cliovan din Taraclia. Tînărul zice că a rămas încîntat de organizarea acestor competiții, pentru că astfel se oferă o reală posibilitate să cunoști tineri de aceeași vîrstă din toată republica, dar și să afli cîte ceva despre

armată. Iar nordul a fost „cucerit” de echipa Centrului militar teritorial Orhei, după luptele acerbe cu concurenții din Bălți, Soroca și Edineț. „Am luptat pentru a fi cei mai buni din probe, dar concurenții au fost peste puterile noastre în anul acesta. La anul viitor vom reveni cu noi forțe”, zice Alexandru Cobîlaș, din Soroca. Iar în perioada 7-8 iunie, la Centrul de instruire Bulboacă și-au dat întîlnire 5 echipe din centrul republicii.

Pe lîngă probele de concurs, tinerii au avut posibilitatea să „guste” din viața cazonă – au trăit în corturi și au mîncat terci ostășesc. „Mi-a plăcut ritmul de activitate în cele două zile de competiții. Ne-am distrat, dar am simțit și ce înseamnă spiritul de camaraderie”, afirmă Daniel Bejan, care va opta pentru cariera militară.

Exercițiile militar-sportive „Pe meleagurile natale” reprezintă, prin amploarea și complexitatea probelor de concurs, o importantă activitate sportivă educativ-militară. „Au fost întreceri deosebit de puternice, pentru că fiecare lot s-a pregătit minuțios și a dorit să cîștige. Ne-am străduit să creăm tinerilor maxim de confort, astfel încît să dorească să se antreneze și în competițiile din anul viitor”, zice locotenent-colonelul Viorel Miștea, Centrul gestionare resurse de mobilizare.

Spartachiada recruților este structurată în 3 etape: raională, zonală și republicană. Faza finală a jocurilor se va desfășura în perioada 22-24 august și va antrena în competiții doar trei echipe cîștigătoare. Participanții au vîrsta cuprinsă între 16-18 ani și majoritatea urmează să fie încorporați în Forțele Armate.







# „Scutul Păcii” — pasul spre misiuni internaționale

Militarii moldoveni au trecut cu brio și de cea de-a doua etapă, de evaluare națională, a exercițiului în teren „Scutul Păcii 2011”. La sfârșitul perioadei de instrucție a fost organizată o zi pentru reprezentanții eşaloanelor superioare și mass-media locală.

Și în acest an, pacificatorii moldoveni au dat dovadă de profesionalism în cadrul aplicațiilor „Scutul Păcii” și au primit doar aprecieri pozitive din partea evaluatorilor naționali și internaționali. „Militarii moldoveni ne-au demonstrat și în acest an că sînt profesioniști - zice Jerry Baird, conducătorul contingentului militar al Gărzii Naționale din Carolina de Nord. Am fi onorați să avem alături de noi, într-o operațiune de menținere a păcii, această companie din cadrul Batalionului 22 de Menținere a Păcii”. Dumnealui a menționat în același context că în cadrul batalionului moldovenesc de menținere a păcii există un corp de sergenți bine pregătit, care poate acționa eficient în orice teatru de operații. „Pe parcursul exercițiilor, am organizat o serie de scenarii pentru corpul de sergenți și aceștia au demonstrat maturitate în pregătire, impresionându-ne prin capacitatea de acțiune fără sprijinul comandantului de pluton”, subliniază Baird.

Exercițiul în teren „Scutul Păcii”, în anul 2011, a presupus desfășurarea celei de-a doua etape – naționale – a evaluării potrivit Conceptului Capabilităților Operaționale (OCC). În aplicații au fost antrenate peste 160 de militari ai Armatei Naționale și 16 militari ai Gărzii Naționale din Carolina de Nord, SUA.

## „Această evaluare ne va oferi mandatul de participare în misiuni internaționale”

Importanța exercițiului „Scutul Păcii” rezidă în realizarea procesului de evaluare a subunităților declarate de Republica Moldova pentru participare în misiuni de menținere a păcii internaționale. „Această evaluare este foarte importantă nu doar pentru Armata Națională, ci este o misiune a țării, pentru că reprezintă biletul care ne va permite să participăm în misiuni internaționale alături de partenerii noștri. Republica Moldova dorește să devină nu doar consumator, ci și furnizor de securitate, în pofida bugetului actual auster al țării. Iar această evaluare ne va oferi mandatul de participare a unor subunități ale Armatei Naționale în misiuni internaționale. Dumneavoastră veți fi aceea care, la necesitate, veți reprezenta țara în operațiuni de menținere a păcii peste hotare. Sînt mulțumit de rezultatele pe care le-ați înregistrat pînă la această dată, dar mai avem de lucru în sensul perfecționării calităților de luptători. Sînt încrezut că, în anul viitor, vom trece cu brio și de evaluarea internațională”, zice ministrul Apărării, Vitalie Marinuța. În același context, ministrul a

mulțumit reprezentanților Gărzii de Onoare din Carolina de Nord pentru suportul acordat în pregătirea militarilor moldoveni.

Armata Națională a aderat la inițiativa Conceptului Capabilităților Operaționale, zis OCC, în anul 2008. Acest concept este un instrument de colaborare în cadrul Programului Parteneriat pentru Pace, exprimat prin implementarea standardelor occidentale în instruirea și evaluarea subunităților declarate de a participa în operațiuni multinaționale de menținere a păcii. În acest an, după parcurgerea evaluării de nivelul I, etapele națională și internațională, desfășurate în perioada 2008-2010, scenariul exercițiilor s-a mărit în complexitate. În anul curent, militarii noștri au fost testați în 35 de incidente simulate de către partenerii internaționali în comun cu militarii noștri, astfel s-a dorit acoperirea celor mai diverse forme de acțiuni ostile care pot fi întâlnite pe cîmpurile de luptă.

## Foc în Codru

Scenariul exercițiului a început cu asalt de mitraliere în vechea localitate Codru, un loc unde ne-am trezit martorii unei succesiuni de evenimente parcă rupte dintr-un film de acțiune. Fiecare militar și-a îndeplinit misiunea de parcă ar fi făcut-o de zeci de ori. Exercițiul a constat în monitorizarea unei localități în care s-au semnalat diversivități ale unor grupări teroriste. După multe schimburi de foc, urmăriti de ochii vigilenți ai colegilor americani, militarii au încercat să-și atingă obiectivul din prima încercare, respingînd atacul insurgenților. „Acțiunea nu a fost dificilă, avînd în vedere perioada lungă de instrucție în poligon”, zice sergentul Valentin Drăguță. Plutonierul Andrei Cojocaru, locțiitor co-



armata este armată pentru toți și misiunea a fost aceeași pentru fiecare dintre noi”, a zis, remarc, ca un adevărat militar caporalul Natalia Gangan, numită în cadrul plutonului la funcția pușcaș. „Îmi place instrucția, particip în toate acțiunile tactice cuprinse în exercițiu și sînt motivată să rămîn în componența subunității evaluate”, zice Natalia Gangan. Misiunea a fost îndeplinită cu succes. Locțiitorul comandantului subunității, locotenent major Ianăc Deli, zice că „reușita unei misiuni se sprijină pe cunoaștere, curaj și experiență, dar totodată, este dependentă de tehnica din dotarea subunității. Aspectul tehnicii învechite, care îngreunează misiunea pacificatorilor, este atins în cadrul discuțiilor și de Baird care zice că „dacă militarii moldoveni vor activa într-o misiune alături de ei, ar pierde mult din cauza înzestrării tehnice foarte modeste”. În privința modului de pregătire a militarilor din acest batalion, conducătorul contingentului militar al Gărzii Naționale din Carolina de Nord preciza că a rămas impresionat de determinarea și responsabilitatea militarilor pentru însuși elementele de noutate și de a le aplica pe timpul unei instrucții prelungite, într-un climat vitreg. „Efectivul subunității este foarte determinat și bine pregătit pentru situațiile dintr-un cîmp de luptă real”, zice Baird.

Pornind de la spectacolul dat de militarii Batalionului 22, comandantul unității, maiorul Roman Ceban, ne-a dezvăluit cîteva aspecte de dincolo de cortină. Cum era de așteptat, toate aceste rezultate au în spate ore lungi de antrenamente și de planificare riguroasă. În spatele spectacolului este multă muncă.

Maturitatea militarilor moldoveni și-a spus cuvîntul și în cadrul acestei etape a aplicațiilor „Scutul Păcii”. În cadrul exercițiilor a fost verificată și pregătirea profesională a evaluatorilor Armatei Naționale, care, ulterior, urmează să participe la exerciții similare de apreciere a pregătirii pentru operațiuni de pacificare a contingentelor altor state. Conform raportului experților NATO, acest grup de militari moldoveni a fost apreciat cu calificativul „excellent”.

**Locotenent major  
Inga MIHAILOVA**



mandant pluton, a făcut parte dintr-o altă grupă de militari care, la cîteva sute de metri distanță de primul loc de acțiune, a demonstrat acțiuni de respingere a atacurilor la punctele de control. În cele cîteva săptămîni de antrenamente, militarii au primit vizita mai multor grupuri de rebeli, care au avut ca obiectiv atacul asupra forțelor de menținere a păcii din zonă și destabiliza-

rea situației. „Toate situațiile simulate în cadrul exercițiilor sînt aproape de realitatea unui teatru de operații. Complexitatea exercițiului ne-a angajat la maximum, din toate punctele de vedere”, zice plutonierul Cojocaru care face parte din subunitatea evaluată din debutul aplicațiilor.

Momentele tactice se succed cu repeziune și însuflețesc perimetrul înglodat al poligonului bătut de ploii în ultimele zile.

Deși ploaia i-a urmărit încă de la sosire, militarii au strîns din dinți și au efectuat toate activitățile prevăzute în planul de desfășurare cu și mai mult suflet. „Ploaia parcă a făcut parte din scenariu. Cred că antrenamentele în diverse condiții climatice conduc la consolidarea pregătirii noastre”, afirmă locotenentul Sergiu Sașco. Chiar și pentru cele trei fete, care au făcut parte din pluton, ploaia nu a fost o piedică în realizarea misiunilor. „Nu ne-am putut permite să rămînem în urma băieților, pentru că





# Anii de armată nu se uită

Pentru toți bărbații care au trecut prin militărie, anii de armată rămîn în amintire ca o etapă de inițiere, ca un start în viața matură, care este plină de greutăți și bucurii, succese și dezamăgiri. Și în dependență de felul în care vei trece această etapă, va fi și restul vieții. De aceeași părere este Viorel Ursachi, fost militar al Armatei Naționale, locuitorul satului Rublenița, raionul Soroca. Chiar dacă a trecut mult timp de cînd a dezbrăcat uniforma militară, el n-a uitat anii de armată și este mereu gata să-și apere patria.

Dumnealui a îndeplinit serviciul militar în Brigada I Infanterie Motorizată. Din momentul cînd a pășit pentru prima oară pragul unității militare, dragostea de armată i-a intrat adînc în inimă și nu a dispărut pînă în prezent. ”Dacă sincer, înainte să ajung în unitate, mă așteptam la mai multe greutăți ce țin de viața cazonă, dar totuși eram gata să fac acest pas. Am rămas plăcut uimit de condițiile și de oamenii care se aflau acolo. Din primele zile m-am acomodat la noile condiții de trai și am stabilit relații de prietenie cu toți militarii în termen. Erau băieți foarte buni. Pe parcursul serviciului, între noi a existat un sprijin reciproc extraordinar. Am fost toți pentru unul și unul pentru toți”, își amintește cu nostalgie Viorel Ursachi. Dînsul a fost repartizat în campania de geniști, subunitate în care mai mult ca oriunde contează sprijinul și ajutorul camarazilor.

La întrebarea: ”Ce eveniment din armată a fost pentru dumneavoastră cel mai impresionant?”, Viorel răspunde cu zîmbet: ”Nu pot să vorbesc despre unul. Au fost mai multe... Depunerea jurămîntului, primele trageri, participarea la aplicațiile militare, deminările, tradițiile soldățești... Toate acestea au condus la crearea personalității mele și mi-au rămas în suflet.



Într-adevăr, a avut parte de un serviciu interesant, pe parcursul căruia a avut ocazia să aplice cunoștințele sale teoretice. Odată, împreună cu un ofițer, a neutralizat munițiile din timpul celui de-al Doilea război mondial, găsite de localnici în orașul Singerei. A participat la aplicațiile de la Centrul de Instrucție Bulboaca, unde a dat dovadă de cunoștințe bune în specialitatea pe care o practica în armată. Acum are doar amintiri plăcute de această perioadă a vieții. Dar regretă un singur lucru, că a ratat parada militară din capitală. ”A fost o selecție serioasă. Ofițerii alegeau soldații după anumiți

parametri. Toți participanții trebuiau să fie de statură înaltă. Mie nu mi-au ajuns doi centimetri în înălțime ca să mă încadrez în aceste criterii. M-am indispus, pentru că majoritatea prietenilor mei au participat la această paradă”, povestește acum zîmbind Viorel Ursachi.

Pe parcursul serviciului, Viorel a primit gradul de sergent și se gîdea la cariera de militar. Însă, cînd i-a venit termenul să plece acasă, s-a întors la părinți și la cei trei frați ai săi ca să le acorde o mină de ajutor. A început din nou să trăiască viața de civil. Dar în scurt timp, a înțeles cît de mult înseamnă

pentru el uniforma și a hotărît din nou să fie la straja poporului, numai că de data aceasta în calitate de polițist în orașul Soroca.

În cariera sa de polițist au fost multe momente dificile în care Viorel Ursachi a fost nevoit să aplice cunoștințele obținute în armată. ”Într-o zi, comisariatul nostru a primit un apel din satul Regina Maria, raionul Soroca. În timpul lucrărilor agricole, locuitorii acestui sat au depistat muniții din timpul celui de-al Doilea război mondial, care puteau să explodeze în orice clipă. Eu, împreună cu colegii mei, am fost mobilizați pe alarmă. Ajuns la fața locului, am întreprins toate măsurile de securitate, învățate în armată și am rămas să așteptăm geniștii din Brigada ”Moldova”, care trebuiau să vină la locul solicitării. Am fost plăcut surprins cînd i-am întîlnit pe camarazii mei, cu care am îndeplinit serviciul militar și care au rămas în armată pe contract. I-am dat o mină de ajutor și împreună cu ei am scăpat sătenii de pericol”, povestește zîmbind Viorel.

Au mai fost multe situații complicate în viața sa, dar a reușit să le rezolve pe toate cu brio. După cum susține Viorel, ”toate datorită disciplinei și educației militare”. După cîțiva ani de slujbă în poliție, a luat decizia să se elibereze din această structură ca să-i acorde mai mult timp familiei sale. Acum are o mică afacere. Mai exact un magazin mic lîngă propria casă. Tot timpul liber îl consacră educației celor doi feciori. El speră că va veni timpul cînd și aceștia vor deveni buni apărători ai patriei. Deși deja este civil, uniforma pentru el rămîne un lucru sacru, un simbol al bărbăției, pe care o păstrează cu mare grijă și nu exclude faptul că va veni odată timpul și o va îmbrăca din nou.

Dmitrii VOSIMERIC

## SFATUL PSIHOLOGULUI

# Cum să devii un interlocutor plăcut

Adeseori problemele ce țin de comunicare apar din două motive polare: vorbăria excesivă sau timiditatea. Astfel, celor vorbăreți le este mai ușor să suporte izolarea colectivă, în avîntul lor de comunicare neavînd timp de a se gîndi la faptul de ce oamenii îi evită, iar cei timizi au mai mult timp la dispoziție în momentul ezitării pentru a se îndoii.



**Cum să înlăturăm excesul în comunicare?**

Ești o persoană vorbăreată și acest fapt îți creează incomodități? În acest caz va trebui să reții unele reguli ale comunicării:

În primul rînd, obișnuiește-te cu faptul că, cu toate că ai ce spune și ești sigur că este foarte interesant, altcineva poate avea și el o părere de spus. Ia o pauză după ce ai făcut un comentariu. Așteaptă o reacție la cele expuse de tine.

În al doilea rînd, învață să ascuți. A auzi și a asculta sînt lucruri diferite. Nimeni n-ar dori să discute cu o persoană care nu știe să asculte.

În al treilea rînd, pune întrebări. În acest fel îți exprimi interesul față de interlocutor, astfel contribuind la participarea acestuia la discuție.

Nu uita că dialogul are loc acolo unde discută două persoane. Dacă tinzi să lași interlocutorului tău o impresie pozitivă, în timpul unei discuții cantitatea de replici ar trebui să fie egală pentru ambele părți (se referă și la persoanele timide).

*Un interlocutor plăcut este unul ce știe să asculte, de aceea, dacă vrei să lași o impresie bună, lasă și altora spațiu într-o conversație.*

**Cum să te debarasezi de timiditate?**

Se întîmplă că simți cum te trec fiorii doar la gîndul că ar trebui să zici ceva? Observi cu groază că te implici în discuție mai puțin ca oricine? Te deranjează că nu ai ce zice? La un moment dat te copleșește o fantezie, precum că nu ești destul de competent în tema dată sau părerea ta nu prezintă nici un interes? Nu este prea ușor să-ți depășești timiditatea. Este nevoie de timp și efort.

Dar dacă simți că ai ce spune, doar că nu ai reușit la moment să-ți incluzi replica, aceasta este deja o performanță remarcabilă.

Nu este necesar să-ți organizezi din acest fapt un examen sau un experiment de teren pentru înlăturarea simptomelor timidității, nu face să te arunci într-o discuție din ”fierbințeală” și să te aștepti că astfel vei începe să vorbești. Totul trebuie realizat treptat.

Începe cu faptul că timiditatea trebuie primită ca un fapt dat. Da, ai asemenea trăsătură de caracter. Acesta ești tu. Aceasta e firea ta.

Continuă cu crearea unui model pozitiv pentru tine însuși. Sînt timid și acesta este un lucru bun, dar nimic nu mă împiedică să mă perfecționez. Sînt mulțumit de mine însumi.

Trebuie să decizi că ai vrea să te schimbi. Înscrie-ți un punct în planul propriu. Spre exemplu, pe parcursul unui an să-ți înfrîngi timiditatea.

În al patrulea rînd, înainte de a schimba ceva, este necesar să realizezi scopul acestei modificări. Probabil că și timiditatea ta are unele plusuri și nu face să te debarasezi de această calitate în totalitate. Cîntărește bine toate plusurile și minusurile timidității.

În al cincilea rînd, fii sincer cu tine însuși, nu te voala precum că timiditatea nu are nimic comun cu tine, motivînd prin faptul că uneori ești doar în indispoziție sau că timiditatea nu ar avea nici un plus.

În al șaselea rînd, fă-ți notițe privind schimbările pe care le-ai remarcat în comportamentul tău.

Planul privind lucrul individual este realizat. A sosit timpul să cercetăm recomandările privind înlăturarea manifestărilor exterioare ale timidității.

1. Venind în întîmpinarea unei cunoștințe, salut-o primul. Astfel te vei obișnui să te manifesti primul. Nu este necesar să

te obligi spre continuarea conversației. A te saluta înseamnă a manifesta interes.

2. Intră în contact cu trecătorii în stradă întrebînd ”cît este ora?” sau solicită ajutorul în orientarea spre o direcție anume. O asemenea discuție nu obligă. Nu-ți fie teamă să concretizezi.

3. Nu ceda atunci cînd cineva, observînd timiditatea ta, încearcă să te giugulească sau să manifeste milă, de genul ”ești atît de drăguț, tăcut etc.”. Acest lucru îți va dăuna. O asemenea atitudine va solidifica ideea precum că ești o persoană inutilă și că ești demn doar de compasiune. Fii ferm în respingerea atentărilor asupra spațiului tău personal, spre exemplu, prin exprimarea: ”Vorbești despre tine?”, sau ”Nu-mi este plăcută o asemenea atitudine. Nu te adresa în felul acesta!”. Nu-ți fie teamă să ofensezi. Protejează-ți spațiul propriu.

4. Știînd că o să te afli într-o anumită companie, pregătește-te din timp, încearcă să-ți amintești despre ce se vorbește, de obicei, în cercul acestor persoane. Documentează-te la necesitate, pune-ți în funcțiune imaginația. Aflîndu-te în mediul unde se comunică, încearcă să pornești o discuție pe o temă ce te interesează prin expresia următoare: ”Astăzi am fost martorul cutărui fapt; am auzit că...; am citit despre...”.

Fii pregătit pentru faptul că, o asemenea trăsătură precum e timiditatea nu poate fi înlăturată sau diminuată momentan. Va fi nevoie de mult efort. Ține minte, oricine poate greși, însă nu oricine își va face griji din acest motiv.

## Secretele contactului

La secretele contactului se referă atît prezența zîmbetului în expresia feței și o privire binevoitoare, cît și limbajul corpului.

Ținuta trebuie să fie deschisă. Adică trebuie să semnalizeze interlocutorului despre faptul că ești pregătit să-l înțelegi și apreciezi. Ținutele negative pentru stabilirea unei comunicări sînt următoarele: poza picioarelor încrucișate (ce indică agresivitate sau nedorință de a comunica), mîinile încrucișate sau poziționarea acestora la braț (parcă ar spune ”ei, ce mai dorești?”), sprijinirea bărbiei în palmă (denotă o imagine de plictiseală). Corpul trebuie ”deznodat”, eliberat și descătușat. Sînt cazuri cînd cuvintele spun una (îmi place să comunic cu tine), iar poza interlocutorului spune opusul (de m-aș descotorosi mai repede de acest tip sîcîitor).

Există o accepțiune cum ar fi corelarea. Acest fapt ajută la dispunerea tacită a interlocutorului spre comunicare. Este foarte simplu. Poți corela cu interlocutorul prin copierea respirației acestuia, repetînd tactul inspirației și expirației. Nu face însă să-ți ațîntești privirea asupra toracelui acestuia, este de preferat să observi mișcarea unui fir de păr sau aburii într-o perioadă rece.

Poți corela prin copierea mișcărilor sau gesturilor partenerului de conversa-

ție. Spre exemplu, interlocutorul își trece mîna prin coafură, la cîteva secunde diferență, fă un gest asemănător. Esențialul este, să nu pară o parodie.

O altă variantă ar fi corelarea ținuteilor. Două persoane se pot simți confortabil abordînd aceeași ținută a corpului.

Deseori se poate observa cum două persoane, un timp destul de îndelungat, comunică sau pur și simplu stau alături și copiază involuntar ținuta și gesturile.

Încetarea contactului poate fi realizat la fel de ușor, spre exemplu, în timpul convorbirii privind la vehiculele ce parchează în fața geamului sau abordînd o poziție ”agresivă”, sau întreruperea permanentă a interlocutorului.

**Într-o conversație trebuie reținută balanța între cele spuse și cele ascultate, doar în acest caz ambii interlocutori vor avea sentimentul comunicării împlinite, desăvîrșirii și expunerii complete, senzația înțelegerii și acceptării reciproce.**

Plutonier major  
Angela PRIHODCENCO,  
sociolog-psiholog netitular  
la Centru topografic militar



# O enciclopedie veche despre marele voievod

**R**ealitatea istorică a personalității lui Ștefan cel Mare, figură aureolată de legende, descinde atât din documente, hrisoave, cronici și cântece populare, cât și din amintirea contemporanilor marelui voievod Ștefan cel Mare. Gloriosul domn și stăpîn al Moldovei, prin vitejia și înțelepciunea sa, prin măiestria militară și marea-i dragoste pentru poporul său, a ajuns să fie admirat încă din viață. Admirat de prieteni și respectat de dușmani.

Situația Moldovei în a II-a jumătate a secolului al XV-lea era deloc ușoară, țara fiind permanent în luptă pentru a-și menține independența. În această complicată situație, Ștefan cel Mare apare ca un mare și iscusit diplomat, iar atunci cînd diplomația nu mai putea servi și trebuia să pună mîna pe arme, el s-a dovedit a fi un mare comandant de oști. Avea de întreținut legături politice cu o serie de state: Polonia, Lituania, Rusia, Ungaria, Turcia, Hanatul din Crimeia.

Că Ștefan devenise un nume notoriu printre suverani și popoare, realizînd fapte mari cu mijloace mici, avea să susțină în „Istoria Statului Rus” și istoricul rus Caramzin: „În acea vreme a apărut un nou stat de seamă în vecinătate cu Lituania și care a devenit obiectul politicii lui Ivan al III-lea ... Ștefan al III-lea cel Mare s-a arătat curajos în primejdie, tare în nenorocire, modest în fericire”.

Contemporanii lui Ștefan cel Mare au avut ocazia nu o dată să-l admire în faimoasele sale campanii de luptă cu turcii, tătarii, ungurii și leșii, de unde i-au parvenit domnitorului moldovean încă în timpul vieții titlurile onorabile de cel Mare și Viteaz. Regele Sigismund al Poloniei, martor ocular al dezastrului din Codrii Cosminului, i-a atribuit încă de pe atunci numele de Ștefan cel Mare, iar cronicarul Macarie îl numește la 1452 „Ștefan voievod cel viteaz”.

Prin victoria de la Vaslui (1475), marele domn al Moldovei a intrat în circuitul istoriei universale. Prin înfrîngerea unei armate atât de mari și a unui comandant atât de vestit ca pașa Suleiman, s-a dat o lovitură grandioasă turcilor, redobîndindu-se speranța și posibilitatea înlăturării pericolului turcesc, care agita toată lumea europeană contemporană. Mai mult chiar, dezastrul turcilor e confirmat și de cronicarii turci, care descriu înfrîngerea lui Suleiman pașa. „A făcut mulți martiri - scrie Nensi - și foarte mulți au rămas prizonieri”.

„Ștefan îi bătu și alungă peste Dunăre - confirmă Angiolello, vistiernicul lui Mahomed - unde mulți au fost omorîți și mulți oameni de frunte au fost făcuți prizonieri, mulți s-au aruncat în apă și s-au înecat”.

La acea vreme, victoria de la Vaslui reprezenta triumful întregii lumi creștine. Nimeni nu se aștepta la o victorie atât de fulgerătoare.

Personalitatea lui Ștefan a devenit în ochii contemporanității un mit viu, iar Țara Moldovei se stabilise pe picior egal cu marile puteri ale lumii.

Despre personalitatea și domnia marelui voievod s-au scris o sumedenie de lucrări istorice, turnate filme artistice, dedicate cîntece și poezii. Numele strălucitului domnitor a intrat în toate enciclopediile lumii, prin care a adus faimă Țării Moldovei.

Printre primele enciclopedii românești, care deja a devenit o raritate bibliografică, se numără și Minerva, enciclopedie română apărută în 1930, la Cluj. În acest volum cu 977 de pagini,

găsim informații interesante și utile despre Ștefan cel Mare, unele dintre care sînt chiar inedite. Iată ce ne relatează această lucrare importantă despre marele domnitor: „Ștefan al III-lea cel Mare (aprilie 1457- 2 iulie 1504), fiul lui Bogdan al II-lea și al doamnei Oltea, după ce învinse cu ajutorul lui Vlad Țepeș la Orbic și Doljești pe Petru Aron, ucigașul tatălui său, intră în Suceava, unde fu recunoscut de mitropolitul țării și boieri.

Petru fugi în Polonia. Primul gînd al lui Ștefan a fost organizarea unei armate regulate. Îl găsim apoi atacînd Polonia, pentru că îl adăpostea pe Petru Aron. După împăcarea lui Ștefan cu polonii (1459), Petru fugi la secui. Ștefan îl urmărește și aici (1461). În 1462, cu expediția lui Mohamed împotriva lui Vlad Țepeș, încearcă să ocupe Chilia pierdută de Petru Aron Vodă, dar fără succes. S-a ales numai cu o rană la picior pentru întreaga viață. N-a putut-o ocupa decît în 1465. Ocuparea Chiliei, pe care regele o considera ungurească, prădăciunile în secuime și răscoala încurajată de el, hotărî pe Matei Corvinul să facă o expediție în Moldova pentru pedepsirea lui Ștefan și înlocuirea lui cu Petru Aron. Suferi însă un adevărat dezastru la Baia (1467). Ștefan, victorios, putu să intre în voie în Ardeal, să-l prindă și să-l decapiteze pe Petru Aron. Pe tătarii, care năvăliră în Moldova (1469), îi învinse la Lipnic. În Țara Românească a fost nevoit să poarte războaie împotriva lui Radu cel Frumos, pus de Mohamed în locul lui Vlad Țepeș (1462). Ștefan nu putea să tolereze aici pe un supus al turcilor. În 1470, arse Brăila. Radu, ca răspuns, năvăli în Moldova (1471), dar oastea lui fu zdrobită la Soci. În 1473, Ștefan dădu lovitura hotărîtoare. În cursul apei, învinge pe Radu, care fugi la turcii de peste Dunăre, luă în prinsoare pe soția și fiica lui și puse în scaunul domnesc pe Basarab Laiotă, ca să-l schimbe în curînd, după ce trece și el de partea turcilor, cu Basarab cel Tânăr, zis Țepeluș-Vodă. La aceste schimbări, turcii se hotărîsc să-l înlăture. Îi cer mai întîi tributul și cetățile de la Dunăre, apoi intră în Moldova. Ștefan le ținu calea la Podul Înalt (Vaslui), zdrobi oștirea turcească într-o strălucită victorie (10 ianuarie 1475). În așteptarea răzbunării sultanului, Ștefan se împăcase cu regele Matei (1475), obținînd ca feude Ciceul și Cetatea de Baltă în Ardeal. În expediția întreprinsă în 1475, Mohamed se mărgini cu ocuparea Crimeii. Abia în vara următoare (1476) intră în Moldova. Lupta se dădu la Valea Albă (în codrii Neamțului). Ștefan a reușit să-și scape din această luptă ucigașă partea cea mai mare a oștirii sale, pierzînd numai 200 de ostași și 800 de prizonieri, tunurile și carele, pe cînd 30 de mii de turci au rămas morți pe cîmpul de luptă. Încercarea turcilor de a cuceri cetățile Suceava și Neamț au dat fiasco și astfel falnicii ostași ai lui Mohamed, cuceritorul Constantinopolului, au fost siliți să părăsească rușinos Moldova. În 1476, toamna, îl găsim în fruntea unei noi oștiri. Împreună cu ardelenii,

pătrund în Țara Românească și înlocuiește pe Basarab cu Vlad Țepeș. Acesta fu ucis însă în curînd de turci, care readuceau pe Basarab Laiotă. În 1477, Ștefan îl înlocuiește încă o dată cu Basarab cel Tânăr (Țepeluș). Din nenorocire și acesta trecu de partea turcilor în 1479, luptîndu-se alături de ei pe Cîmpul Piinii, iar în 1481 încearcă să recîștige tot cu ajuto-

rul lor Chilia. Ștefan îl bătu la Rîmnicul Sărat și îl înlocui cu Mircea, dar la urmă rămîne pe tron pretendentul adăpostit în Ardeal, Vlad Călugăru (1482). Sultanul cel nou, Baiazid al II-lea, în 1484 cuceri prin surprindere Chilia și Cetatea Albă, care n-au mai ajuns sub stăpînire românească decît în vremurile mai noi. În speranța pentru un ajutor pentru a le recîștiga, Ștefan făcu personal închinare regelui polon la Calomeia (1485). Turcii, în acest timp, aduceau pe un pretendent Haruet, fără să-l poată întrona. În a doua expediție, Haruet își pierdu chiar capul, dar cele două cetăți nu le-a mai putut recuceri. Neprimind ajutor de la Polonia, trebuia să renunțe la acest gînd, ceea ce a adus o îmbunătățire în relațiile cu turcii. Păstra încă și posesiunile din Ardeal, la Vad a pus chiar și vlădică și a zidit o biserică. În schimb s-au înrăutățit relațiile cu Polonia. În 1490, Ștefan luă în stăpînire Pocuția. Ca răzbunare, regele Albert, în 1497, sub pretextul că-l ajută să recucerească Chilia și Cetatea Albă, intră în Moldova, dar în loc să se îndrepte spre sud, se opri la Suceava, cu gîndul de a înlocui pe Ștefan cu fratele său Sigismund. Neputînd însă cuprinde cetatea, primi bucurosi mijlocirea regelui ungar și a voievodului ardelean, Bartolomei Dragfi „cuscrul” lui Ștefan cel Mare-pentru pace, se împacă cu Ștefan și se învoi să se reîntoarcă pe un drum stabilit pentru a nu prăda țara. Nerespectînd acest drum, Ștefan îl ajunse din urmă și în Codrul Cosminului (26 octombrie 1497) îi zdrobi aproape întreaga armată. Victoriei îi urmă răzbunarea. Ștefan dădu drumul turcilor și tătarilor spre Polonia. Prădăciunile în această parte au ținut doi ani. Moldovenii se înfățișară și sub zidurile Lembergului (actualul Lvov-Al.M). Abia în aprilie 1499 se făcuse împăcarea. Albert recunoaște pe Ștefan domn de sinestătător. De acum în colo, Ștefan nu mai purta războaie, nu se mai încredea în planurile

creștinilor de a por-ni noi lupte împotriva turcilor. Singurul lui act războinic a fost ruperea tratatului cu Polonia și ocuparea din nou a Pocuției (1502). A murit în Suceava la 2 iulie 1504 și e înmormîntat la mănăstirea Putna, ridicată de el. A fost cel mai mare stăpînitor din trecutul românilor, dotat cu cele mai alese calități politice și războinice. În cei 47 de ani de domnie a ridicat Moldova la un prestigiu, pe care aceasta nu l-a avut niciodată.

A știut, în exterior, să-i lărgească hotarele, să afirme atitudine față de poloni, unguri și turci; să-i asigure influența în Ardeal și protectoratul asupra Țării Românești; să-i poarte prin războaiele sale faima pînă la Veneția. Iar în interior, să organizeze și să desăvîrșască instituțiile sociale, politice și bisericești, inițiate de predecesorii săi, să asigure o înflorire a comerțului și a bunăstării generale. Mai mult decît atât, prin construcții de biserici și mănăstiri (Putna, Humor, Voroneț, Dorohoi, Popăuți, Baia, Hîrlău, Iași etc, 44 la număr), protejarea meșteșugurilor și a vieții mănăstirești, să patroneze o strălucită și originală epocă de cultură și mai ales de artă bisericească”.

Ștefan cel Mare era conștient de importanța pe care o avea Moldova pentru apărarea Europei, amenințată de invazia otomană. De aceasta își dădeau seama și turcii. Îndemnînd pe hanul tătarilor să năvălească în Moldova, sultanul Baiazid al II-lea îi scria în 1502: „Dacă tu vei avea în mînă Moldova, noi vom putea înainta liber în toate părțile lumii”.

Izvorîte din dragostea de țară și luciditatea celei mai înalte cugetări, trei idealuri se înscriu cu litere de aur în testamentul Marelui Voievod: Crucea, Țara și Steagul! Toate aceste idealuri le păstrează cu sfințenie Armata Națională a Republicii Moldova.

**Alexandru MORARU,**  
Muzeul Armatei Naționale





Revelație

# Oameni și îngeri

Cînd eram mică, mama îmi spunea o poveste despre îngerii care trăiesc pe pămînt. Și eu ascultam cu ațita interes și o întrebam mereu cum să fac să văd și eu un înger, pentru că mătușa mea, cînd era mică, ar fi avut cîțiva prieteni îngeri pe nume Ada și Eldara, cu care se juca și care o povățuiau. Unul dintre secretele de a le păstra prietenia era să nu divulgi despre existența lor printre oameni, în caz contrar, cel ce dezvăluie secretul va muri prematur. Vroiam și eu atît de mult să am un îngerăș al meu care să mă povățuiască, cu care să mă joc și care să fie lipsit de orice viciu omenesc încît făceam exact cum aflase mama de la mătușa mea – că trebuia să pornești televizorul la miezul zilei și să aștepti pe ecranul alb să se ivească profilul unui îngerăș. Se zicea că ei singuri te aleg și că nu trebuia să întrunești calități anume ca să fii ales de ei. Am tot repetat încercarea de 5 ori, dar fără rezultat. Și atunci am renunțat. Dar, această poveste mi-a încolțit în suflet iubirea de Dumnezeu. Mergeam în fiecare duminică la biserică, dar nu îl rugam pe Dumnezeu să-mi dea

un îngerăș, ci să mă păzească de tot rău. Și de fiecare dată cînd îi ceream ceva, îmi dădea. Atunci cînd credea el de cuviință. Dar mă întorc la mătușa mea care discuta cu îngerășii, doar ea una văzîndu-i în odaia în care se jucau și celelalte două surori ale ei, una dintre ele fiind mama mea. Și odată mătușa le-a zis secretul. Nu știu dacă e o simplă coincidență, dar mătușa a decedat în chinuri nelumești la aproape 45 de ani și odată cu ea s-a dus și răspunsul la întrebarea care m-a frămîntat atîta – a fost acea poveste doar o născocire de copil sau s-a întîmplat pe adevăratele și se ascund printre noi îngerăși care ne veghează la momente de cumpănă, ne mîngîie pe cap atunci cînd lacrimi se preling pe obrajii noștri sau zîmbesc împreună cu noi. Uneori mă bat cu gîndul că nu am avut curajul s-o întreb pînă să plece, pentru că au fost atîtea zile cînd puteam să o fac, atîtea zile cînd ea mă chema ca să îmi mai citească cîteva versete din Biblie și îmi explica sensul ascuns al celor scrise și eram impresionate amîndouă de cîtă înțelepciune se ascunde în cele cîteva rîn-

duri din cartea aceea groasă care era ca pîinea pentru mătușa mea. Poate nu am întregat-o și pentru că fugea uneori de răspunsurile directe la întrebări. Era singură un mister care se cerea descoperit, dar noi nu l-am descoperit pînă la capăt. Abia pe la aproape 40 de ani am observat că ea avea un ochi de culoare care bătea în verde și pe al doilea mult mai închis. Și întîmplarea m-a adus la gîndul că uneori cunoaștem mai multe despre oameni străini, decît despre cei apropiați nouă. Paradoxal, nu-i așa? ...

A fost odată un om care a cunoscut îngerii care sălășluiesc printre oameni. Și care se juca cu ei, îi asculta povețele. Cei doi îngeri se numeau Ada și Eldara. Aveau o unică condiție în schimbul prieteniei lor – aceea de a le păstra secretul ... Fiecare dintre noi alege dacă să creadă sau nu povestea, pentru că nu pot să vă confirm dacă este adevărat ori ba, dar adevărul se ascunde undeva în adîncul inimilor noastre.

Irina MĂNULESCU



Soldat **Andrei PÎNZARI**,  
Brigada „Ștefan cel Mare”

*Din inimă*

E greu să mergi pe drumul vieții	Pe nisipul de la poartă
Cu inima pustie,	Am scris că te iubesc
E greu să suferi în tăcere	Și cîte vînturi au bătut
Și nimeni să nu știe.	De-atunci, nu-l risipeșc.

Te-am făcut pernă din stele,  
Iar patul dintr-un nor,  
Ca să adormi noaptea pe ele,  
Iubite puîșor.



Soldat **Eugen DOGARI**,  
Brigada “Ștefan cel Mare”, Compania 5

*Dacă ...*

De aș dori ce vrei și tu  
Vom fi-mpreună de acu,  
De-am gîndi la fel mereu  
Promit că voi fi al tău.

De m-ai privi măcar o dată  
Ți-ai ușura inima toată,  
Vei trăi doar printre flori,  
Printr-ale dragostei culori.



Ion **COTOVIȚCHI**

*Scrisoare fului*

Bună ziua, dragul mamei,  
Bună ziua, drag fecior,  
Îți scriu ție o scrisoare  
Eu cu lacrimă de dor.

Știu c-armata nu-i ușoară,  
Știu că-ți vine foarte greu  
Dar înfruntă-le cu cinste,  
Scumpul meu, ostașul meu.

Că așa-i de cînd e lumea,  
Bărbatul de-i bărbat,  
Pămîntul lui și neamul  
Mereu le-a apărât.

Și a ținut hotarul  
În luptă grea închis,  
Să nu-l treacă dușmanii  
Niciînd, nici chiar în vis.

Fă-ți cinstit azi datoria,  
Tot așa cum și-au făcut  
Și părinții, și bunicii,  
Și strămoșii mai demult.

Iar eu te aștept acasă  
Și mă uit mereu la prag,  
Cînd o să apari în ușă  
Mîndru, fâlnic ca un brad.

## Am zis că mă las de tine

Am zis că mă las de tine, am zis că te uit și voi arde în crematoriul minții mele toate amintirile despre tine, însă ele se nasc din cenușă precum pasărea Fenix și, de fiecă dată, nuanța lor sentimental-influențabilă e tot mai puternică și tot mai vie.

Am zis că mă las de tine, că trag cortina țesută din fire aspre de beznă, ca raza privirii ochilor tăi să nu-mi acopere chipul, să nu mă chinuie în plăcerea aceea de blestem afrodisiac.

Am zis că mă las de tine, am zis că nu te mai ascult și nici măcar aud vreodată, dar vocea ta-mi pătrunde firea și-o aud mereu, e-n mine. Deși doar mă privești-vorbești, deși nu vorbești, îmi spui, mă blestemi să fiu al tău.

Am zis că mă las de tine, am zis că mă omor doar să nu te mai știu și să nu mai știu pe nimeni alta decît pe tine. Cînd

a fost să stau pe margine de prăpastie și să mă arunc în valurile negre care-mi păreau dinți hidoși cu care are să mă rugume moartea, cînd vedeam că de viață și de tine mă desparte un petec de pămînt, ți-am auzit vocea. Mîna-ți aripă de înger mă oprise cu puterea ei de nimic care-mi părea titanică. Ai strigat:”Stai!” și cu lacrimi de cristal în ochi mi-ai spus pentru prima dată: ”Te iubesc!”. Și atunci mi-am spus: „De ce să mă las de tine cînd tu ești a mea și în afară de tine nu am nevoie de nimeni și nimic și lăsa-mă-voi de tine nicicînd. Și împreună vom fi de-a pururea.

Eugen **TOMUZ**,  
Academia Militară „Alexandru cel Bun”

### O felicitare pentru tine

Un sincer la mulți ani locotenent-coloneilor Ion **VULPE**, Alexandru **JOSANU**, locotenentului major Denis **ROTARU** și doamnei Ecaterina **RUSU** cu ocazia zilei de naștere. Viață lungă, fericire, sănătate și iubire!

Cu respect și înaltă apreciere, colectivul Centrului mass-media militară.

La mulți ani colonelului Mihail **BUCLIȘ**, comandant-rector al Academiei Militare „Alexandru cel Bun”. La mulți ani, la multă fericire, la multă iubire, la mult noroc și la multe dorințe împlinite.

Cu respect, colectivul Academiei Militare și colectivul Brigăzii „Ștefan cel Mare”

Felicitări colonelului Oleg **CIULCOV**, comandantul Brigăzii „Ștefan cel Mare”. Să fii fericit, iubit și să aveți parte numai de raze de soare în viață. La mulți ani!

Din partea colectivului Brigăzii „Ștefan cel Mare”

Urări de sănătate, prosperitate și bucurii de la cei dragi pentru locotenentul major Anatolii **MIRCEA**, plutonierilor majori Marina **MANCOȘ**, Oxana **MOCAN**, plutonierilor Tudor **CHIGAI**, Petru **MARTIN**, Tatiana **MARDARI**, Anatolii **BALICA**, sergentului inferior Radion **ȚĂRUȘ**.

Cu respect, colectivul Brigăzii „Ștefan cel Mare”

Multă sănătate, iubire, fericire și un sincer la mulți ani locotenent-colonelului Dumitru **MUDRENCO**, comandantul Batalionului de Gardă. Trandafirii pe care i-ați adunat în cununa vieții astăzi să se împletească într-un buchet al împlinirii.

Cu respect, colectivul Batalionului de Gardă

Felicitări maiorului Sergiu **CÎRLAN**, locotenenților majori Tudor **SCLIFOS**, Oxana **BOTNARI**, locotenentului Alexandru **MIRON**, plutonierului adjutant Sergiu **ROZDOVAN**. Sincere și calde felicitări, urări de bine și noi realizări frumoase.

Cu respect, colectivul Batalionului de Gardă

Sincere felicitări locotenentului Oxana **BALAN** și plutonierului Ina **CATANĂ**. Vă doresc un munte de sănătate, o mare de iubire și un ocean de fericire! La mulți ani!

Cu respect, locotenent major Inga Mihailova

La mulți ani locotenentului major Ion **PLEȘCA**, locotenenților Aliona **ZARA**, Alexandru **ENE**, Maxim **BONDAREV**. Viața să vă dăruiască doar clipe de împliniri personale și profesionale și bucurii de la cei dragi.

Cu respect, colectivul Academiei Militare

Felicitări maiorului Vasile **LUNGU**, locotenentului major Anton **ANGHELCEV**, plutonierului adjutant Ion **CERCAS**. Lumină în sufletele și în casele dumneavoastră, numai realizări frumoase și pașii să vă conducă spre fericire.

Cu respect, colectivul Brigăzii “Dacia”



Sincere urări de bine plutonierului major Vladimir **MOROI** și domnului Ion **RABACU**. Sănătate, fericire, iubire, gînduri senine și realizări frumoase.

Cu respect, colectivul Divizionului de Artilerie

La mulți ani maiorului Ion **CURAGĂU**. Să fii sănătos, să aveți parte de succes în viața profesională și personală și să fii înconjurat de cei apropiați inimii dumneavoastră.

Cu respect, colectivul Centrului operațional de comandă

Andrei **ANDRONAKE**

*Iubirea e iubire -  
a fost și va mai fi*

Iubirea-i suferință,  
Iubirea este foc,  
Iubirea este viață,  
Celor ce au noroc.

Iubirea e un cîntec,  
Ce plînge ne-ncetat,  
Iubirea este rîul,  
Ce curge-n orice pas.

Ea curge-ntotdeauna,  
Pe buze moi, frumoase  
Pe sincere și calde,  
Ca la a mea mireasă.

De se oprește rîul,  
Se-oprește viața-n loc,  
Speranța mea se pierde  
Și cred că n-am noroc.

Iubirea-i o comoară,  
De nu o prețuiești,  
Întruna te omoară,  
De vrei iar să iubești.

Caporal **Constantin SECRIERU**,  
Divizionul de Artilerie

*Cu gîndul la tine*

Stau și mă gîndesc la tine  
Și nu ții cît mi-e de dor,  
Cît mi-e dor de-a tale brațe  
Și zîmbetul fermecător.

Mi-aduc aminte clipa-n care  
Eu ți-am dăruit o floare,  
O floare plină de parfum  
Ce mi-o amintesc și-acum.

Nu mai ești lîngă mine  
Dar sper că te gîndești acum  
La clipele cele frumoase  
Ce nu le voi uita nicicum.